

A Magyar Köztársaság nevében!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Takó Ibolya ügyvéd (3530 Miskolc, Szent István u. 13.) által képviselt (.....) felperesnek a dr. Nagy Zsolt ügyvéd (4024 Debrecen, Csapó u. 13. III/6.) által képviselt (1066) I. r. és a dr. Funtig Zoltán ügyvéd (1137 Budapest, Katona J. u. 14. II/2.) által képviselt (.....) II. r. alperesek ellen vállalkozói díj megfizetése iránti perében a Fővárosi Bíróság 2009. március 26-án kelt 9.G.41.477/2008/9. számú ítélete ellen az I. r. alperes fellebbezése folytán - nyilvános tárgyaláson - meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi I. r. alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 300.000 (háromszázezer) forint + áfa másodfokú perköltséget, az államnak külön felhívásra 716.800 (hétszáztizenhatezer-nyolcszáz) forint le nem rótt másodfokú eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

I. r. alperes ablakgyártással, forgalmazással foglalkozó cég, 2009. március 5-től felszámolás alatt áll.

II. r. alperes I. r. alperesből kiválással jött létre, cégjegyzékbe bejegyzésére 2007. november 5-én, a bejegyzés közzétételére 2007. december 6-án került sor.

A 2007. június 28-án kelt szétválási szerződés szerint a kiválással I. r alperes 24.770.000 forint összegű törzstőkéje 3.000.000 forintra, 22.356.000 forint összegű törzstőkén felüli vagyona 36.000 forintra csökkent, míg II. r. alperes törzstőkéjének összegét 21.770.000 forintban, törzstőkén felüli vagyonának összegét 22.320.000 forintban határozták meg.

A 8.1. és 8.2. pontban nevesítve sorolták fel azokat az ügyeket, amelyek vonatkozásában megjelölték, hogy I. r. vagy II. r. alperest tekintik-e jogutódnak. A felsorolás a felperes és I. r. alperes közötti jogügyletre nézve adatot nem tartalmazott.

A „felelősség a kiválás előtti kötelezettségeikért” elnevezésű 9. pontban úgy rendelkeztek, a 8. pontban rögzített jogok és kötelezettségek megosztására, az ott nem szabályozott kérdésekben, a következő rendelkezés irányadó: „A kiválással létrejött új társaság (II. r. alperes) a fennmaradó társaságnak (I. r. alperes) a kiválás előtt keletkezett kötelezettségeiért nem felel, azok tekintetében a jogutód a (I. r. alperes). Jelen szétválási szerződésben nem szabályozott, de ismert követelések tekintetében a felelősség a kiválás után fennmaradó társaságot, vagyis a-t terheli, helytállási kötelezettsége ezek tekintetében neki áll fenn. Általános jogutódnak tehát a kötelezettségek szempontjából a tekintendő.”

A 2007. szeptember 6-án és a 2007. szeptember 13-án közzétett átalakulási hirdetmény pedig azt tartalmazta, I. r. alperes az átalakulás előtti vagyon 1,6 %-ával fog rendelkezni a kiválás után, a létrejövő zrt. pedig az átalakulás előtti vagyon 98,4 %-át viszi magával, amelyből a tőke megoszlás aránya az I. r. és II. r. alperes között 6,4 %-93,6 %, a kötelezettségek megosztása pedig az I. r. és II. r. alperes között 0,45 %-99,55 %.

Még a kiválást megelőzően, I. r. alperes, mint megrendelő és felperes, mint vállalkozó között 2006. január 13-án és 2006. szeptember 28-án vállalkozási szerződés jött létre a Szakközépiskola kollégiumának, valamint oktatási épületének külső műanyag nyílászárói gyártására, kiszállítására, beépítésére, 12.000.000 forint és 32.400.000 forint vállalkozói díj ellenében. A késedelmes fizetés esetére évi 11 % késedelmi kamatot kötöttek ki.

Felperes 2007. június 29-én, június 29-i teljesítési időpontot és július 31-i fizetési határidőt feltüntetve kiállította a 12.000.000 forint összegű végszámláját, melyet az I. r. alperes 2007. július 17-én kelt levelével azzal küldött vissza felperesnek, azt könyvelési okból nem tudja elszámoltatni, s két - egyenként 6.000.000 forint összegű, júliusi és augusztusi teljesítést megjelölő - számla kiállítását kérte.

Felperes a számlát sztorizta, s 2007. július 1-jei és 2007. augusztus 1-jei keltezéssel újabb, 6.000.000-6.000.000 forint összegű számlákat állított ki.

I. r. alperes az ellenértéket nem fizette meg, a felperes fizetési felszólítását követően, először az összecszerűsége szavatossági kifogásra hivatkozással „kis mértékben” vitatta, majd pedig mediátor cég igénybevételeével egyezséget kívánt kötni felperessel. A közvetítői eljárás azonban nem vezetett eredményre.

Felperes 2008. október 6-án előterjesztett keresetében I.-II. r. alpereseket egyetemlegesen kérte kötelezni 12.000.000 forint és ennek 2007. augusztus 15-től számított évi 11 % késedelmi kamata, valamint perköltség megfizetésére. Előadta, az I. r. alperessel létrejött vállalkozási szerződéseket teljesítette, garanciális javítási kötelezettségének teljes körűen eleget tett, I. r. alperes megalapozatlanul tagadta meg a 12.000.000 forint összegű végszámla kifizetését. Előadta továbbá, a szétválási szerződésből megállapíthatóan I. r. alperes vagyona szinte teljes egészében II. r. alperesi társaságba került. Állította, a szétválási szerződés 9. pontjában foglalt, az I. r. alperes kiválás előtt keletkezett kötelezettségeiért a II. r. alperes felelősségét kizáró szabály a 2006. évi IV. törvény (Gt.) 85.§-ába ütköző, tekintve, az kimondja, ha a kötelezettségekről a szétválási szerződésben nem rendelkeztek, vagy ha rendelkeztek, de azt a jogutód nem teljesíti, a jogutódok felelőssége egyetemleges annak teljesítéséért. Hangsúlyozta, a vele szemben fennálló I. r. alperesi kötelezettség a szétválási szerződésben, annak ellenére, hogy az ismert volt, nem szerepel, valamint I. r. alperes nem teljesít, ezért a szétválási szerződés 9. pontjának semmisége folytán fennáll az alperesek egyetemleges felelőssége.

I. r. alperes a felperesi teljesítést, valamint azt, hogy a 2006. szeptember 28-i szerződés alapján felperes követelheti a 12.000.000 forint vállalkozói díj megfizetését, nem vitatta. Csupán arra utalt, az egyezségkötési szándéka nem volt sikeres.

II. r. alperes a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, a szétválási szerződésben a per tárgyát képező követelésről rendelkeztek, ezért a felperessel szembeni I. r. alperesi kötelezettség jogutódja I. r. alperes.

Az elsőfokú bíróság 2009. március 26-án kelt 9.G.41.477/2008/9. számú ítéletével egyetemlegesen kötelezte alpereseket 12.000.000 forint és ennek 2007. augusztus 15-től a kifizetésig járó évi 11 % kamata, valamint 1.392.000 forint perköltség megfizetésére. Úgy rendelkezett, az ítélet az I. r. alperessel szemben előzetesen végrehajtható. Az ítélet indokolásában tényként állapította meg, felperes a szolgáltatását teljesítette, a teljesítéséhez fűződő hatályok beálltak, I. r. alperes

fizetési kötelezettségének nem tett eleget. A szétválási szerződés a felperessel kötött szerződésből eredő kötelezettségekről nem rendelkezett, a kiválás előtt keletkezett kötelezettségek általános jogutódként I. r. alperest nevezte meg. Megállapította, I. r. alperes marasztalásának a Ptk. 298.§ a) pontja és 300.§ (1) bekezdése alapján, elismerésére tekintettel volt helye. A II. r. alperes tekintetében azt állapította meg, felperes pénzkövetelésre irányuló joga I. r. alperessel szemben a 2007. június 29-én kiállított számla szerint, a fizetési határidő elteltével nyílhatott meg. A szétválási szerződés megkötésének 2007. június 28-i időpontjában a felperes a 2007. június 29-i keltezésű, 12.000.000 forint összegű számlát még nem állíthatta ki. A 2007. június 29-i teljesítési időpontot feltüntető számla a szétválási szerződés megkötése utáni időpontban megnyílt jogra, ebből következően utóbb keletkezett követelésre utal. Így a Gt. 85.§ (3) bekezdése alapján II. r. alperes I. r. alperessel egyetemlegesen köteles megfizetni a vállalkozási díjat, tekintve, ezen jogszabályi hely értelmében, ha a kötelezettség a megállapodást követően válik ismertté, „azaz a kötelezettség teljesítésének követelését jelentő jog a szétválási szerződés megkötése után nyílik meg”, a jogutód gazdasági társaságok felelőssége egyetemleges.

Az ítélettel szemben alperesek fellebbeztek jogi képviselő útján.

(Az elsőfokú bíróság II. r. alperes fellebbezését 2009. július 10-én kelt és 2009. szeptember 15-én jogerőre emelkedett végzésével hivatalból elutasította.)

I. r. alperes elsődlegesen az ítélet megváltoztatását, az egyetemleges marasztalás mellőzése mellett a saját, valamint II. r. alperes felelősségének a kiválás szerinti kötelezettségvállalás arányában történő megállapítását, másodsorban az ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítását kérte. Előadta, a Céggközlönyben közzétett átalakulási hirdetmény szerint a kötelezettségek 0,45 %-a maradt nála, míg II. r. alperes a kötelezettségek 99,55 %-át „vitte magával”. Ezért a 2009. június 28-át megelőzően keletkezett kötelezettségeknek csupán 0,45 %-áért tartozik helytállni, így a felperessel 2006. január 13-án és 2006. szeptember 28-án megkötött szerződésből eredő 12.000.000 forint vállalkozói díj megfizetéséért is csak ilyen arányban terheli felelősség, míg II. r. alperes tartozik a 12.000.000 forint 99,55 %-át megfizetni.

Felperes fellebbezési ellenkérelmében az ítélet helybenhagyását kérte. Perbeli nyilatkozatait fenntartva arra hivatkozott, I. r. alperes az elsőfokú eljárásban a kötelezettsége fennállását elismerte, az elsőfokú bíróság az ítéletet vele szemben előzetesen végrehajthatónak is nyilvánította, fellebbezési előadása ezen okból értelmezhetetlen. Ugyanakkor I. r. alperes fellebbezése téves jogértelmezésen is alapszik, mivel a Gt. jelen tényállásra irányadó rendelkezései szerint a szervezeti változásban érintett gazdasági társaságok, mint jogutódok felelőssége a jogelőd

tartozásaiért egyetemleges. Kizárólag a jogutódok egymás közötti viszonyában képezi az elszámolás alapját, eltérő rendelkezés hiányában, a vagyonmegosztás aránya.

A fellebbezés az alábbiakra tekintettel megalapozatlan.

A gazdasági társaságok átalakulására, szétválására, a jogutód társaságok felelősségére nézve a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.) tartalmaz rendelkezést.

A 67.§ (4) bekezdése szerint gazdasági társaság szétválása esetén a gazdasági társaság tagjai és a társasági vagyon egy részének a részvételével - két vagy több gazdasági társaságra válik szét. A szétválás történhet különválással vagy kiválással.

A 85.§ (1) bekezdése szerint a szétváló gazdasági társaság jogutódai - ideértve azt a gazdasági társaságot is, amelyből a kiválás történt - a szétváló társaságnak a szétválás előtt keletkezett kötelezettségeiért - főszabályként - a szétválási szerződés rendelkezései szerint felelnek.

A (2) bekezdés értelmében, ha valamely vagyontárgyról, igényről a szétválás szerződésben nem rendelkeztek, vagy az csak utóbb vált ismertté, a vagyontárgy, igény vagy annak ellenértéke (értvényesítési joga) valamennyi jogutód társaságot a vagyonmegosztás arányában illeti meg.

A (3) bekezdés kimondja, ha a kötelezettségről a szétválási szerződésben nem rendelkeztek, vagy az csak a megállapodást követően válik ismertté, a jogutód gazdasági társaságok (ideértve a szétválás után megmaradó társaságot is) felelőssége egyetemleges.

A (4) bekezdés pedig úgy rendelkezik, a szétválási szerződésben nevesített követelést elsősorban azzal a jogutóddal szemben kell érvényesíteni, amelyhez az adott kötelezettséget a szétválási szerződés a vagyonmegosztás folytán telepítette. Ha e kötelezettségét a jogutód nem teljesíti, valamennyi jogutód felelőssége egyetemleges. A jogutódok egymás közötti viszonyában az elszámolás alapja a szétválási szerződésben írt vagyonmegosztási rendelkezés, ilyen rendelkezés hiányában pedig a vagyonmegosztás aránya.

Az idézett rendelkezésekből leszűrhető, a társaság kiválással történő átalakulása során a fennmaradó jogelőd társaság vagyonának és kötelezettségeinek megosztásáról, a megosztás folytán azok jogelőd vagy jogutód társasághoz (társaságokhoz) telepítéséről a szétválási szerződésben rendelkezni kell, s főszabályként a szétváló társaságok a szétválás előtt keletkezett kötelezettségeikért a szétválási szerződés rendelkezései szerint felelnek. Ahhoz azonban, hogy e főszabály szerinti felelősségmegosztás érvényesüljön, a kötelezettségről történő rendelkezésnek egyértelműnek kell lennie, a kötelezettségeket nevesítve beazonosítható módon megjelölve. A kötelezettségek általánosságban történő megjelölése pedig nem tekinthető ilyennek. Amennyiben valamely kötelezettségekről az érintett társaságok nevesítve nem rendelkeztek, e kötelezettségért a jogutódok (a fennmaradó jogelőd és a kiválással létrejött jogutód társaság) a Gt. idézett 85.§ (3) bekezdésében foglalt alkalmazásával egyetemlegesen felelnek, tekintve az ilyen kötelezettség a megállapodást követően ismertté vált kötelezettséggel esik egy tekintet alá.

Az adott ügyben az elsőfokú bíróság alpereseket egyetemlegesen marasztalta a Gt. idézett 85.§ (3) bekezdése alapján.

Nem vitásan, az elsőfokú bíróság a II. r. alperes fellebbezését hivatalból elutasította, a felek között fennálló egységes pertársaságra figyelemmel azonban a Fővárosi Ítéltábla az I. r. alperes fellebbezése folytán az elsőfokú bíróság ítéletét a II. r. alperesre is kihatóan vizsgálta.

A felek között az elsőfokú eljárásban már nem képezte vita tárgyát, hogy a felperes az I. r. alperessel kötött vállalkozási szerződés teljesítését követően megalapozottan tart igényt 12.000.000 forint vállalkozói díjra, ezt a követelést I. r. alperes kétséget kizáróan elismerte, míg II. r. alperes csupán a kiválása folytán I. r. alperessel fennálló egyetemleges felelősségét vitatta.

E körben arra hivatkozott, a szétválási szerződésben a perbeni követelésről (kötelezettségről) rendelkeztek, azt I. r. alpereshez telepítették.

A szétválási szerződésből azonban megállapítható, a követelést kifejezetten nevesítve nem tették I. r. alperes kötelezettségévé, ezért a fent kifejtettekből következően, a felperesi követelés teljesítéséért I. r. és II. r. alperes felelőssége egyetemleges.

Az I. r. alperes elismerésére is figyelemmel tehát az elsőfokú bíróság I. r. alperest helytállóan marasztalta a felperesi követelés összegében. A fellebbezésben előadottak pedig a Pp. 235.§ (1) bekezdésében foglalt korlátra tekintettel már nem voltak figyelembe vehetők, de figyelembe vételük esetén sem vezethetnének eredményre a kötelezettség teljes összegéért fennálló egyetemleges felelősség következtében.

Mindebből következően az elsőfokú bíróság ugyancsak helytállóan kötelezte II. r. alperest I. r. alperessel egyetemlegesen a 12.000.000 forint vállalkozói díj és járulékai megfizetésére.

A kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fenti, kis részben eltérő indokolással, a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján kötelezte I. r. alperest a felperes 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés b) pontja, (5) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése alkalmazásával megállapított ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltsége megfizetésére, míg az I. r. alperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 716.800 forint másodfokú eljárási illeték államnak megfizetéséről a Pp. 78.§ (1) bekezdése és a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése, valamint 15.§ (1) bekezdése alapján rendelkezett.

Budapest, 2010. március 5.

. Rózsa Éva s.k.
a tanács elnöke

Dr. Rutkai Éva s.k.
előadó bíró

. Felker László s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

Sárközi Veronika
bíróügyi ügyintéző